

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Cdo/214/2013
Identifikačné číslo spisu: 5708208825
Dátum vydania rozhodnutia: 30.07.2014
Meno a priezvisko: JUDr. Daniela Švecová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2014:5708208825.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov 1/ G. A., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Y. - I. XXX, 2/ X. A., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Y. - I. XXX, proti žalovanému KONTO KREDIT, s.r.o., so sídlom v Žiline, Národná 10, o určenie neplatnosti úverovej zmluvy a zaplatenie 41 492,40 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 10 C 151/2008, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 13. februára 2013 sp. zn. 7 Co 41/2012 a proti uzneseniu zo 6. marca 2013 sp. zn. 7 Co 110/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Martin rozsudkom zo 16. novembra 2011 č. k. 10 C 151/2008-310 žalobu žalobcov o zaplatenie sumy 26 555,16 eur spolu s 8%-ným úrokom z omeškania ročne od 21. 12. 2008 do zaplatenia zamietol, keď nezistil podmienky pre poskytnutie peňažnej náhrady z titulu bezdôvodného obohatenia, ktoré žalovaný mal získať na základe absolútne neplatnej zmluvy o úvere v časti o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. V konaní bolo totiž preukázané, že je možná naturálna reštitúcia vydaním bytu od osoby, inej ako žalovaného, ktorá nehnuteľnosť drží a užíva. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací na odvolanie žalobcov, rozsudkom z 13. februára 2013 sp. zn. 7 Co 41/2012 potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa. Stotožnil sa s jeho skutkovými a právnymi závermi a aj s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. Na potvrdenie správnosti jeho rozhodnutia uviedol, že o opodstatnenosti nároku žalobcov na zaplatenie žalovanej sumy od žalovaného by bolo možné uvažovať len vtedy, ak by prevody vlastníckeho práva k spornému bytu na tretie osoby boli platnými právnymi úkonmi. Žalobcovia však závery okresného súdu, podľa ktorých i následné právne úkony o prevode vlastníckeho práva k spornému bytu zo žalovaného na tretie osoby sú postihnuté absolútnou neplatnosťou, nespochybnili. V takomto prípade súd prvého stupňa dospel k správneému záveru, že peňažná náhrada od žalovaného nie je možná.

Krajský súd v Žiline uznesením zo 6. marca 2013 sp. zn. 7 Co 110/2013 potvrdil uznesenie Okresného súdu Martin z 5. januára 2012 č. k. 10C/151/2008-324, ktorým uložil žalobcom zaplatiť spoločne a nerozdielne súdny poplatok za odvolanie v sume 1 593 eur. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd

prvého stupňa postupoval správne, keď uložil žalobcom zaplatiť súdny poplatok za odvolanie v plnej výške. Oslobodenie, ktoré im priznal okresný súd, sa totiž vzťahovalo iba na poplatkovú povinnosť žalobcov týkajúcu sa podaného žalobného návrhu.

Proti vyššie označenému rozsudku krajského súdu a aj proti uvedenému uzneseniu podali včas dovolanie žalobcovia. Navrhli rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a žiadali, aby bolo upustené od vyrubenia súdnych poplatkov. Pokiaľ ide o dovolanie proti rozsudku, poukázali na skutkové okolnosti v danej veci a doterajší priebeh konania, v ktorom malo dôjsť k porušeniu a nerešpektovaniu čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V tomto vadnom postupe konajúcich súdov videli zároveň dôvod na podanie dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Namietali tiež, že odvolací súd nerešpektoval kogentné ustanovenie § 456 veta prvá a § 457 Občianskeho zákonníka a zbavil tak žalovaného povinnosti nahradiť im škodu. V súvislosti s dovolaním proti uzneseniu uviedli, že súd od nich vymáha náhradu trov súdneho konania napriek tomu, že pri podaní žalobného návrhu boli od spoplatnenia čiastočne oslobodení. Poukázali na to, že sú nemajetní bezdomovci bez trvalého bydliska.

Žalovaný sa k predmetnému dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podali účastníci konania, skúmal predovšetkým jeho prípustnosť. Dospel pritom k záveru, že dovolanie smeruje proti takým rozhodnutiam odvolacieho súdu, proti ktorým nie je prípustné, preto ho odmietol.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V preskúmvanej veci žalobcovia napadli dovolaním rozsudok a uznesenie odvolacieho súdu, ktorým potvrdil rozhodnutia súdu prvého stupňa (§ 219 O.s.p.).

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 238 ods. 2 a 3 O.s.p.

Rozhodnutiu odvolacieho súdu nepredchádzalo rozhodnutie dovolacieho súdu obsahujúce právny názor v tejto veci. Dovolanie podľa § 238 ods. 2 O.s.p. preto neprichádza do úvahy. Nejedná sa ani o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu a ani nešlo o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Dovolanie nie je preto prípustné ani podľa § 238 ods. 3 O.s.p.

Pokiaľ dovolanie žalobcov smerovalo aj proti uzneseniu odvolacieho súdu treba uviesť, že uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a ods. 2 O.s.p. Dovolateľmi napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky niektorého z nich, preto ich dovolanie podľa § 239 ods. 1 a ods. 2 O.s.p. prípustné nie je.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní, postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v ustanovení § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 a 239 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t. j. či v prejednávanej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nepodania návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania nesprávne obsadeným súdom).

Vady uvedené v § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. dovolatelia nenamietali a ani v konaní nevyšli najavo. S prihliadnutím na obsah dovolania dovolací súd sa osobitne zameril na to, či v danom prípade postupom súdu prvého stupňa alebo odvolacieho súdu nebola dovolateľom odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odňala možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva, ktoré sú mu priznané za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a

týmto postupom vylúčil účastníka konania z realizácie jeho procesných práv, ktoré mu právny poriadok priznáva. Z hľadiska posúdenia existencie tejto vady ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je ňou skutočne postihnuté.

Podľa názoru dovolacieho súdu v posudzovanej veci konanie pred súdom nebolo takouto vadou postihnuté.

Dovolatelia v predmetnej veci vadu konania podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. vyvodzovali z nesprávnej aplikácie ustanovenia § 456 veta prvá a § 457 Občianskeho zákonníka. Z uvedeného je zrejmé, že obsahom námietky dovolateľov nebol vadný procesný postup konajúcich súdov, ale že namietali nesprávne právne posúdenie veci.

Právne posúdenie je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), avšak (na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. Aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľov boli opodstatnené, (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), mohli by mať za následok nanajvyšš vecnú nesprávnosť napadnutých rozhodnutí, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

So zreteľom na vyššie uvedené možno uzavrieť, že dovolanie žalobcov smerovalo proti takým rozhodnutiam odvolacieho súdu, proti ktorým prípustné nie je (§ 238 ods. 2 a 3 O.s.p. a § 239 ods. 1 a 2 O.s.p.) a keďže neboli zistené ani dôvody prípustnosti uvedené v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky ich dovolanie ako neprípustné odmietol (§ 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p.) bez toho, aby mohla byť preskúmaná vecná správnosť rozhodnutí krajského súdu.

Žalovaný mal v dovolacom konaní úspech, preto mu vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobcom, ktorí úspech nemali (§ 243b ods. 5 veta prvá O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovanému v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli, preto mu neboli priznané.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.